

תשורה

משיחות
וכתבי יד קודש
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מ"ברית מילה"

יום ד', ח' טבת, ה'י תהא שנת נפלאות דגולות
שנת הצ"ב לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

פתח דבר

לקראת ה"ברית-מילה" של בננו בכורינו שי' — הננו מוציאים לאור קונטרס משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שאמר בסעודות ברית-מילה שהשתתף בהם בשנים תשי"א-תשי"ב. בסוף הקונטרס הוספנו כמה צילומים מגוכי"ק בשייכות לברית-מילה ובשייכות לגאולה¹.

ויה"ר שיחזק השי"ת בריאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וישלח לו במהרה רפואה² שלימה וקרובה בכל רמ"ח אבריו הקדושים ושס"ה גידיו הקדושים, ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויוליכנו ויגאלנו בחודש הגאולה זה עם כל בני"י שליט"א לארצנו הקדושה ויבנה מקדש במקומו בהתגלותו לעין כל תיכף ומיד ממש, והיתה לה' המלוכה אמן כן יהי רצון.

מנחם מענדל ונחמה דינה פעלער

ח' טבת ה'תשנ"ד (ה' תהא שנת נפלאות דגולות).

צ"א שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

ברוקלין, נ"י.

-
- (1) להעיר מהשייכות דברית-מילה לגאולה, דשניהם קשורים למספר שמונה: מילה — "למנצח על השמינית על מילה שניתנה בשמינית" (מנחות מג, ב), וגאולה — "כנור . . של ימות המשיח שמונה שזאמר למנצח על השמינית" (ערכין יג, ב).
- (2) להעיר ממגילה יז, ב: "ומה ראו לומר רפואה בשמינית . . מתוך שניתנה מילה בשמינית שצריכה רפואה לפיכך קבעוה בשמינית".

בס"ד. ר"ד בעת ברית-מילה, ז' אדר שני ה'תשי"א.

בלתי מוגה

א. שאלתי פעם אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות מנהגים — למה לא רשמו אותם? והשיב לי: לא היו מונחים בזה. ושאלתי: הרי ישננו ריבוי ענינים הנוגעים לפועל וצריכים לידע איך להתנהג? והשיב: באמת חבל ("עס איז טאָקע אַ שאַד") שלא רשמו אותם.

ולכן, כשראיתי איזה מנהג אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, ציינתיו ברי"מה, והשייך גם לרבים, הבנתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר שכדאי לפרסם ברבים.

ב. פעם נזדמן לי להיות נוכח בכרית-מילה שבה נתכבד כ"ק מו"ח אדמו"ר בסנדקאות, וציינתי ברשימותי כמה הנהגות:

כ"ק מו"ח אדמו"ר צוה להביא הטלית שלו, והתעטף בה ללא ברכה. הברית-מילה היתה כשלש-ארבע שעות לאחר תפלת שחרית, לאחר כל השיעורים של הפסק — כפי שמצינו בשו"ע של רבינו הזקן כמה שיעורים: עד שיסיח דעתו, ב' שעות, וכיו"ב⁵ — ואעפ"כ, התעטף בהטלית שלו ללא ברכה.

ואף שהי יכול להתעטף בטלית שאולה שאין מברכים עליה⁶, מ"מ, התעטף בהטלית שלו דוקא, וללא ברכה, להורות שאין צורך לברך עוה"פ גם לאחרי שיעור הפסק.

בשעת הברית-מילה הבחנתי שכ"ק מו"ח אדמו"ר — שהי הסנדק — נראה חיור ולבן מאד, ובשעת החיתוך, הפנה כ"ק מו"ח אדמו"ר את ראשו כמי שלא יכול להסתכל על דם.

ולהעיר על הפלא שבדבר — שהרי כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' שוחט, ואעפ"כ, הפנה את ראשו כמי שאינו יכול להסתכל על דם.

* אצל הרה"ח ר' יוסף מנחם מענדל שי' טעננבוים.

גם הלי' ציצית בסידור אדה"ז בסופן.
(4) שם סכ"ה סכ"ט. סתרל"ט סי"ג.
(5) ולהעיר, שיש דברים שהשיעור שלהם הוא כל היום (שם סמ"ז ס"ז). וראה אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ג ס"ע רי ואילך. וש"נ).

(1) בשנת תרצ"ה בוורשא — אצל ר' שבתי שעפטיל קפלן, חתנו של ר' שמואל שמוטקין.
(2) כך נהג גם כ"ק אדמו"ר שליט"א (המור"ל).

(6) ראה שו"ע אדה"ז שם סיד" ס"ח.

(3) או"ח הלי' ציצית ס"ח סכ"ג-כה. וראה

כמו כן הבחנתי שבמשך כל זמן הברית-מילה הי' כ"ק מו"ח אדמו"ר מרחש בשפתיו ("געשעפטשעט מיט די ליפן") בלחש. — אינני יודע מה אמר בשעת מעשה, אבל הבחנתי שאומר משהו.

אח"כ שאלתי את כ"ק מו"ח אדמו"ר מה אמר בשעת הברית-מילה, (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר:) והוספתי, שזהו דבר הנוגע לפועל, שאם יכבדוני פעם בסנדקאות אדע מה צריכים לומר... — אבל כ"ק מו"ח אדמו"ר לא השיב לי.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) נו, אינני יודע אמנם מה אמר, אבל יודע אני עכ"פ שהי' אומר משהו.

ג. לאחר הברית-מילה, בעת הסעודה⁷, אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸: סדר העבודה לאחר מ"ת הוא שכתחילה צ"ל העברת ערלת הגוף, שזהו"ע המעשה, ואח"כ העברת ערלת הלשון, ענין הדיבור, ואח"כ העברת ערלת הלב, ענין המחשבה.

אצל אברהם אבינו — קודם מ"ת — הי' הסדר באופן הפוך: בן שלש שנים הכיר את בוראו⁹ — שזהו"ע המחשבה, ואח"כ היתה עבודתו בפירסום אלקותו ית' בעולם¹⁰ — בדיבור, ואח"כ היתה המילה כפשוטה — במעשה.

אבל אצלנו, ההתחלה היא בהענין העיקרי — ענין המעשה.

ד. סיפרי¹¹ כ"ק מו"ח אדמו"ר¹²:

על ברית-מילה אצל א' מנכדי הצמח-צדק היו צריכים לבחור בין שני מוהלים. מוהל אחד הי' אומן מומחה במלאכתו, אבל לא הי' שייך כ"נ לכוין כוונות כו', ומוהל אחד שהי' שייך לכוונות, אבל לא הי' אומן מומחה כ"כ. וצוה הצמח-צדק ליקח המוהל שהוא אומן מומחה, באמרו: עשוי לעילא, ו"לעילא" בדרגא כזו ששם אין צורך ב"כתובת" ("אזא לעילא וואָס מ'דאַרף דאַרטן ניט קיין אַדרעסן").

(10) ראה רמב"ם הל' ע"ו פ"א ה"ג.
(11) בזכרון אחדים: באותה הזדמנות סיפר

(12) ראה גם שיחת ש"פ חיי שרה ס"י.

(7) באמירת לחיים וטעימת מיני תרגימא.
— לאח"ז התקיימה סעודה ממש (בנטילת

דיים כו'), שלא בנוכחות כ"ק מו"ח אדמו"ר.

(8) הובא ב"היום יום" ז' חשון.

(9) נדרים לב, סע"א. ב"ר פ"ל, ח. וש"נ.

והוסיף כ"ק מ"ח אדמו"ר: לכאורה אפשר לבאר פירוש הדברים, שהסיבה שיכולים ליקח המוהל האומן אף שאינו שייך לכוונות, היא, מפני שהמוהל השני כיוון את הכוונות, וכפי שמצינו בכמה ענינים שכוונתו של אחד מועילה גם לשני¹³. אבל, מלשונו של הצמח-צדק "עשי' לעילא", מוכן, שהעשי' כשלעצמה די' וטובה, ואין צורך בכוונות.

ה. ויש להוסיף בביאור מעלת העשי' שבמצות מילה:

המעלה המיוחדת במצות מילה שלא מצינו דוגמתה בשאר המצוות (מלבד פסח) — שהיא מצות עשה, ויש בה אזהרת כרת, וזהו חידוש לגבי שאר המצוות, כי, אזהרת כרת אינה אלא במצוות לא תעשה, ורק במילה ופסח יש אזהרת כרת על ביטול מצות עשה¹⁴.

וביאור הענין¹⁵:

מבואר בדרושי חסידות¹⁶ שיש מעלה במצוות לא תעשה לגבי מצוות עשה, שמצוות עשה הם בבחי' ו"ה, ומצוות לא תעשה הם בבחי' י"ה, כי, ע"י קיום מצוות עשה ממשיכים אורות שיכולים לבוא ולהתלבש בכלים, ולכן המשכתם היא ע"י עשי', משא"כ ע"י מצוות לא תעשה ממשיכים אורות שהם למעלה מהתלבשות בכלים, ולכן המשכתם היא באופן שע"י העדר העשי' (מניעה מלעשות הדבר) נמשך האור בדרך ממילא, אבל אי-אפשר להמשיכם ע"י עשי'.

כלומר: יש אמנם מעלה בהמשכת האור שיכול לבוא ולהתלבש בכלים, ומהאי טעמא¹⁷ מצות עשה דוחה מצות לא תעשה¹⁸, אבל אעפ"כ, מצוות לא תעשה הם גבוהים יותר ממצוות עשה, כיון שעל ידם נמשך אור נעלה יותר, אור שלמעלה מהתלבשות בכלים.

ומצד גודל מעלת מצוות לא תעשה על מצוות עשה — אזהרת כרת היא במצוות לא תעשה דוקא.

וכיון שבמצות מילה ופסח יש אזהרת כרת, עכצ"ל, שגדלה מעלתן כמו מעלת מצוות לא תעשה, היינו, שעל ידם ממשיכים אורות שלמעלה

(דרמ"צ יו"ד, רע"ב). לקו"ש ח"ג ע' 834 הערה

23.

(16) ראה לקו"ת פקודי ג. ב ואילך. ובכ"מ.

(17) ראה לקו"ת שם ו. ד.

(18) שבת קלב, ב. ועוד.

(13) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתקפ"ט ס"ז.

(14) כריתות בתחלתה. וראה זח"א רס, א.

(15) בהבא לקמן — ראה אוה"ת יתרו (כרך

ז) ע' ב'תרצו ואילך. שה"ש (כרך ב) ס"ע תסו

ואילך. סהמ"צ להצ"צ מצות מילה ספ"ב

מהתלבשות בכלים, ויתירה מזה, שגם האורות שלמעלה מהתלבשות בכלים שבדרך כלל אי-אפשר להמשיכם ע"י עשי' אלא ע"י העדר העשי' (לא תעשה), נמשכים במילה ופסח ע"י עשי'.

ו. עפ"ז יש לבאר מארז"ל¹⁹ בנוגע למעלת מילה לגבי שבת — "שבת .. שקולה כנגד כל מצוותי של תורה (ואעפ"כ) והמילה דוחה אותה, משל לשני מטרוניות שהיו באות זו על גב זו ואין אתה יודע אי זו גדולה מחבירתה, זו שהיא יורדת מפני חבירתה את יודע שחבירתה גדולה ממנו": אע"פ ש"שבת שקולה כנגד כל המצוות", הרי, גם בשבת ישנו הגדר והחילוק דמצות עשה ומצות לא תעשה, כאמור, שהמשכת האורות בכלים היא באופן של עשי' (מ"ע), והמשכת האורות שלמעלה מהתלבשות בכלים היא באופן של העדר העשי' (מל"ת), ואי-אפשר להמשיכם באופן של עשי'. ולכן "המילה דוחה אותה", שהמילה גדולה מן השבת — שיש בה המעלה דמצוות לא תעשה שהם גבוהים ממצוות עשה (כמובן מזה שיש בה אזהרת כרת), שעל ידה נמשכים האורות שלמעלה מהתלבשות בכלים, ולא עוד אלא שאורות נעלים אלה (שבדרך כלל נמשכים ע"י העדר העשי' דוקא) נמשכים באופן של עשי'.

ז. ובביאור טעם הדבר — יש לומר:

מצות מילה (וכן פסח) נאמרה לפני הדיבור. ואף שאנו מקיימים אותה מצד הציווי שלאחרי הדיבור²⁰, מ"מ, מתייחסת גם למצות מילה כפי שהיא לפני הדיבור²¹.

[ולהעיר שעד"ז מצינו בנוגע לתורת החסידות — שספר התניא מתייחס לאופן התגלות החסידות לאחרי פטרכורג, אף שכתבתו היתה לפני פטרכורג²²].

ויש לומר, שהחילוק בין אופן המשכת אורות בכלים ע"י עשי' להמשכת אורות נעלים שלמעלה מהתלבשות בכלים ע"י העדר עשי', נתחדש לאחרי הדיבור, אבל לפני הדיבור לא היתה מדידה והגבלה זו, ולכן, במצות מילה שנאמרה ומתייחסת לפני הדיבור, יכולים להמשיך אורות שלמעלה מהתלבשות בכלים ע"י עשי'.

(21) ראה בארוכה לקו"ש ח"ל ע' 55 ואילך.

(22) ראה סה"ש תורת שלום ע' 55. ע' 114.

(19) ירושלמי נדרים פ"ג ה"ט.

(20) פיה"מ להרמב"ם חולין ספ"ז.

ח. (כ"ק אדמו"ר שליט"א המשיך לספר אודות הברית-מילה שבה
הי' נוכח כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ:)

בהברית-מילה הנ"ל נתן כ"ק מו"ח אדמו"ר עשרים זלטות עבור
הישיבה, באמרו, שסכום זה הוא כתור דמי-קדימה עבור לימודו של הילד
(הרך הנימול) בהישיבה²³.

ויש לקבוע מנהג זה בכל ברית-מילה — ליתן להישיבה דמי-קדימה
עבור לימודו של הילד בהישיבה.

(כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר:) לכל לראש — יש תועלת בכך
שנותנים מעות להישיבה, ועוד והוא העיקר, שכיון שזוהי הנהגה שהנהיג
כ"ק מו"ח אדמו"ר, יש לקבוע מנהג זה.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לבעל-הברית חמש דאלאר ליתן
להישיבה, באמרו, שהערך של עשרים זלטות (הסכום שנתן כ"ק אדמו"ר
מהוריי"צ) אז שוה היום לחמש דאלאר.

בעל הברית שאל אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א אם יכול לפדות שטרות
אלה (שקיבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א) וליתן להישיבה שטרות אחרים,
והשיב כ"ק אדמו"ר שליט"א שיכול לפדות, והוסיף:]

בהקדש מצינו אמנם קולא בענין זה (אף שבכלל יש בו כמה חומרות),
ש"נפדה בפחות משויו", ולכן יש להדגיש שלכל הפחות לא יהי' הפדיון
בפחות משויו²⁴.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לבעל-הברית סידור תהלת ה' הוצאת
קה"ת תשי"א, ואמר:]

בהשגחה פרטית הגיע היום מבית-הדפוס סידור זה, שבו נדפסה
ביוגרפיא של כ"ק מו"ח אדמו"ר. — סידור זה ישמרו עבור הילד עד שיגדל
וילך לישיבה, וילמד בו אלף-בית ועברי.

24) ראה רמב"ם הל' תמורה בסופו.

23) הובא ב"היום יום" כח אדר שני.

בס"ד. ר"ד בעת ברית-מילה, כ"ד אייר ה'תשי"א.

בלתי מוגה

א. דובר אודות מעלת מצות מילה לגבי שאר המצוות, שהמשכת הקדושה היא באבר הגשמי שבגוף האדם, ובאופן של פעולה נמשכת, שנשארת תמיד בגוף האדם — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפסו בלקו"ש ח"ג ע' 60-759.

ב. ויש להוסיף בזה:

מבואר בדרושי חסידות² שמצות מילה היא (לא כמו כל מצוות עשה שפעולת העשי' היא ה"כלי" להמשכת האור, אלא) כמו מצוות לא תעשה שעל ידם נמשכים אורות נעלים ביותר שאינם נתפסים ב"כלים", שלכן אי אפשר להמשיכם ע"י עשי', ופעולת האדם אינה אלא בשלילת הדבר המנגד, ודוגמתו במצות מילה — שפעולת המילה אינה אלא הסרת הערלה, היינו, הסרת הדבר המעכב, ולא פעולה שהיא בגדר "כלי" להמשכת האור.

וע"פ האמור שמצות מילה היא מצוה נמשכת ונשארת תמיד בגוף האדם — מובן, שכן הוא גם בנוגע להמשכת האורות העליונים שאינם נתפסים ב"כלים", שאין זו המשכה חר-פעמית, אלא המשכה שנשארת תמיד בגוף האדם, ופועלת לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות (כשם שפעולת המילה היא בבשר הגשמי), בבני חיי ומזונא רויחא.

*

ג. לקראת חג השבועות יוצאים-לאורי שני מאמרים, שבאים בהמשך למאמרים שיצאו-לאור לקראת חג הפסח. ובמאמר הראשון — ד"ה ויהי ביום השמיני³ — מדובר גם בנוגע לענין המילה: במאמר הנ"ל שואל כ"ק מו"ח אדמו"ר מהו"ע יום השמיני למילואים, "דהנה כתיב⁴ ומפתח אוהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום

שני ס"ה (לעיל ע' 5). וש"נ.
3) תאריך ה"פּתח דבר" בקונטרס חג השבועות — כ"א אייר (המו"ל).
4) סה"מ תשי"א ע' 252 ואילך.
5) צו ח, לג.

* אצל הרה"ת ר' אברהם יצחק הכהן ש"ר
ראָזנפעלד.
1) בשילוב שיחת יו"ד שבת תשי"ב.
2) ראה סה"מ"צ להצ"צ מצות מילה ספ"ב (דרמ"צ יו"ד, רע"ב). וראה גם שיחת ז' אדר

מלאת ימי מילואיכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם", שמזה משמע ש"השבעה ימים עצמם הם ימי המילואים", ומהו ענין "המילוי שממלא את ימי המילואים, ובמה ממלא אותם, שהרי הם עצמם. . הם ימי המילואים, ולמה צריכים עוד ליום המלאת שימלא אותם נוסף על זה שהם עצמם מלאים"?

ונקודת הביאור — שאף ששבעת ימי המילואים הם עצמם ימים מלאים, מלאים אור (דיום מורה על האור), מ"מ, ניתוסף עליהם יום השמיני למילואים שממלא אותם (נוסף על זה שהם עצמם מלאים) באור נעלה יותר. ומביא דוגמא להענין דשמיני למילואים — כמו שמיני דמילה:

אודות מילה בשמיני דוקא — אמרו חז"ל⁶ "כדי שיעבור עליו שבת אחת", היינו, שמילה היא למעלה משבת, ולכן מילה דוחה שבת, כי, להיותה למעלה משבת ה"ה כוללת גם ענין השבת (ע"ד שיש בכלל מאתיים מנה)⁸.

וההסברה בזה — שיום השבת, אף שגדלה מעלתו על ששת ימי השבוע ש"מקדשא וקיימא"⁹, ה"ה בכלל שבעת ימי בראשית, שבעת ימי הבנין [כמובן] "ע"פ מ"ש במד"ר¹⁰ ע"פוי ויכל אלקים ביום השביעי, מה הי' העולם חסר מנוחה בא שבת בא מנוחה"¹², שהם שבעת ימי ההיקף שחוזרין חלילה [ד"לכאורה אינו מובן מה שאנו מונין תמיד יום ראשון יום שני יום שלישי וכו', והלא מברה"ע עד עתה כבר יש אלפים ורובבות ימים, אלא שהן ימי ההיקף שחוזרין חלילה"¹², היינו, שבכל שבת מסתיים היקף שלם, ולאח"ז מתחיל היקף חדש, תקופה חדשה], משא"כ מילה היא ביום השמיני, שהוא למעלה משבעת ימי ההיקף, ששומר את ההיקף.

ומוסיף בהמאמר¹³, שעד"ז מצינו בנוגע לספירת העומר — ענין שהזמן גרמא, שהרי עומדים אנו עתה בימי ספה"ע — שסופרים שבעה שבועות, שהם בדוגמת שבעת ימי ההיקף, ולאח"ז באים לחג השבועות, שהוא בדוגמת יום השמיני ששומר ההיקף.

10) ראה ב"ר פ"י, ט — הובא בפרש"י עה"פ.

11) בראשית ב, ב.

12) ד"ה ויהי ביום השמיני הנ"ל פ"י (סה"מ תשי"א ע' 255).

13) שם פ"א ע' 257.

6) ראה ויק"ר פכ"ז, יו"ד. זח"ג מד, א (ברע"מ).

7) שבת קלב, א.

8) ראה לקו"ת תוריע כ, ד ואילך. סידור (עם דא"ח) שער המילה קלט, א ואילך. סהמ"צ

להצ"צ מצות מילה (דרמ"צ ט, ב ואילך).

9) ביצה יז, א.

ד. ויש לקשר הענין דמילה בשמיני (שלמעלה משבעת ימי ההיקף) עם הפעולה דהמשכת הקדושה בבשר הגוף הגשמי:

ובהקדם משנת"ל¹⁴ בענין "וספרתם לכם ממחרת השבת"¹⁵ — דלכאורה אינו מובן למה נאמר "ממחרת השבת", שיש מקום לטעות (כפי שטעו הצדוקים¹⁶) שהכוונה היא לשבת בראשית, ולא נאמר בפירוש "ממחרת הפסח" — שכדי שתוכל להיות העבודה דספירת העומר ("וספרתם לכם") שהיא בבירור וזיכוך נפש הבהמית [שזהו"ע דהנפת העומר מן השעורים שהוא מאכל בהמה¹⁷], יש צורך בנתינת-כח מדרגא נעלית ביותר, למעלה מסדר השתלשלות, שזהו"ע ד"ממחרת השבת", ששבת הוא בכלל סדר השתלשלות, ו"ממחרת השבת" (למעלה משבת) הוא למעלה מסדר השתלשלות.

והענין בזה¹⁸ — שדוקא הגילוי שלמעלה מסדר השתלשלות בכחו וביכלתו לירד ולפעול למטה מטה, ולכן, רק הגילוי ד"ממחרת השבת" (למעלה משבת, למעלה מסדר השתלשלות) נותן כח לבירור נה"ב, משא"כ דרגת הקדושה דשבת ("מקדשא וקיימא"), שאין בכחה לירד ולפעול למטה, כמודגש בכך ששבת אסור בעובדין דחול.

ומזה מובן גם בנוגע למצות מילה — שכדי שתהי' המשכת הקדושה למטה ביותר עד לבשר הגוף הגשמי, יש צורך בנתינת-כח מדרגא נעלית ביותר, שזהו"ע דשמיני למילה, בחי' שמיני שלמעלה משבעת ימי ההיקף, שומר ההיקף.

ה. ויש להוסיף, שמצות מילה, אות ברית קודש, קשורה עם בחי' היסוד, שענינו התקשרות המשפיע בהמקבל¹⁹ — כי, הכח לירד ולהשפיע למטה הוא מצד גילוי האור שלמעלה מהשתלשלות (שמיני), ועל ידו נעשית הפעולה גם בענינים התחתונים שיהיו קשורים למעלה.

*

ו. ענין זה שייך גם בנוגע להתקשרות אל הרבי — "צדיק יסוד עולם"²⁰:

14) ד"ה וספרתם לכם דל"ג בעומר (סה"מ תשי"א-תשי"ג ע' 53 ואילך).	בהמה" (סוטה רפ"ב — הובא בפרש"י נשא ה, טו).
15) אמור כג, טו.	18) ראה גם סה"מ תר"ל ע' קכג. תרנ"ג ע' קצו.
16) מנחות סה, ב.	19) ראה תניא אגה"ק סט"ו.
17) וע"ד מארז"ל בנוגע לקרבן דסוטה —	20) משלי יו"ד, כה.
היא עשתה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל	

רבי — ענינו ממוצע המחבר²¹, כמ"ש²² במשה רבינו "אנכי עומד בין ה' וביניכם".

ובימינו אלה, כשנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות האחרון, מודגש ביותר הצורך וההכרח בהתקשרות מיוחדת ("אֲפַעֵשׁל הַתְּקָשְׁרוֹת") אל הרבי, "צדיק יסוד עולם", שזוהי הנתינת-כח להיות קשורים תמיד למעלה, מבלי להתפעל משינויי הזמן או המעמד ומצב, שבת או יום חול, יום או לילה, חשכת הגלות וכו'.

— מסופר²³ אודות הרה"צ ר' מאיר מפרעמישלאן, שבית הטבילה בעירו הי' מאחורי הר גבוה, וכשהארמה היתה נעשית בוצית וחלקה, היו אנשי העיר צריכים לילך מסביב להר, כדי שלא יחליקו, ואילו הרה"צ ר' מאיר הי' הולך גם אז דרך ההר. פעם אחת התארחו בעיר כמה אברכים שלא החזיקו ("זיי האָבן ניט געהאַלטן") מעניני מופתים, ובראותם שר' מאיר הולך דרך ההר, ניסו גם הם לילך דרך ההר, ומיד החליקו וניזוקו. שאלו אצל ר' מאיר כיצד הולך הוא דרך ההר גם בשעה שאף א' אינו יכול לילך דרך ההר מבלי ליפול? והשיב: "אָז מ'איז צוגעבונדן אויבן פאַלט מען ניט אונטן" (כאשר קשורים למעלה לא נופלים למטה).

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) מי שקשור למעלה, אין אצלו נפק"מ בין הליכה על גבי ההר או למטה מההר וכיו"ב, כיון שבכל מעמד ומצב אינו נופל למטה.

מי שמקושר למעלה ע"י "צדיק יסוד עולם", ה"ה מקושר למעלה (לא רק בעת התפלה ולימוד התורה, ולא רק בחב"ד שבנפשו, אלא) גם עם הנקב שברגל — כפתגם כ"ק אדמו"ר²⁴ בפירוש "עקב אשר שמע" (שנאמר באברהם אבינו)²⁵: "די פּיאָטע האָט דערהערט", ובמילא, אצל חסיד, גם ה"עקב" הוא באופן אחר ("אֲ חַסִּידֵי שֶׁ פּיאָטע").

ועד"ז בנוגע לכללות העבודה דספירת העומר ("וספרתם לכם ממחרת השבת") — שע"י ההתקשרות למעלה (בחי' "ממחרת השבת" שלמעלה מסדר השתלשלות) להצדיק יסוד עולם, לא זו בלבד שנפש הבהמית אינה מעלמת ומסתירה, אלא אדרבה, שפועלים בה בירור וזיכוך

(24) אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג

ע' תקסח ואילך. וש"נ.

(25) תולדות כו, ה.

(21) ראה סה"ש תורת שלום ע' 158.

(22) ואתחנן ה, ה.

(23) סה"ש תרצ"ז ע' 95 ואילך. ועוד.

כאופן ד'וספרתם לכם", מלשון בהירות²⁶, שנה"ב עצמה תהי' מאירה ("די בהמה אליין זאל לייכטן"), ואז יכולים גם להעלותה ע"ג ההר — הר סיני שבו ניתנה התורה (לאחרי ההכנה שע"י העבודה דספה"ע²⁷), ועי"ז בטלה הגזירה, המחיצה שהברילה בין העליונים לתחתונים²⁸, ועד שנעשים כולא חד.

ז. ועוד והוא העיקר — שע"י ההתקשרות להצדיק יסוד עולם, זוכים שהוא (הצדיק יסוד עולם) יוציאנו מן הגלות, ויוליכנו לארצנו הקדושה, להגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו.

ובלשון הברכה הרגיל אצל אחינו בני"ה הספרדים: "יראה כהן בציון", כולל גם הרך הנימול, שהוא כהן, ש"זה הקטן גדול יהי", ויזכה עם אחיו הכהנים²⁹ להקריב קרבנות בביהמ"ק השלישי, שיבנה ע"י הקב"ה ("בנינא דקרב"ה"³⁰) בעצמו³¹.

כהנים, כיון שהגבורות יהיו העיקר (ולכן לעתיד לבוא תהי' הלכה כבית שמאי, אף שבזמן הזה הלכה כבית הלל) — ראה לקו"ת קורח נד, סע"ב ואילך. וש"נ.
 (30) ראה זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א.
 (31) ולהעיר, שגם הקרבת הקרבנות שייכת להקב"ה בעצמו — להדעה ש"כהני שלוחי דרחמנא נינהו" (יומא יט, סע"א. וש"נ).

(26) ראה לקו"ת אמור לה, ב. ובכ"מ.
 (27) כולל גם לאחרי ההכנה דנתינת הערבות — "בנינו עורבים אותנו", כמשנת"ל בארוכה (שיחת ל"ג בעומר סי"ח ואילך).
 (28) תנחומא וארא טו. שמו"ר פ"ב, ג. ועוד.
 (29) ולהעיר, שבזמן הזה יש חילוק בין כהנים ללוים, משא"כ לעתיד לבוא יהיו הלוים

בס"ד. ר"ד בעת ברית-מילה*, א' דר"ח כסלו ה'תשוי"ב.

בלתי מוגה

א. על הפסוקי "כזאת יבוא אהרן אל הקודש", אמרו חז"ל² "באיזה זכות הי' אהרן נכנס לבית קדה"ק . . זכות המילה היתה נכנסת עמו, שנאמר כזאת יבוא אהרן, זו המילה, כד"א זאת בריתי אשר תשמרו".

ובביאור השייכות דזכות המילה לכניסת הכה"ג אל הקודש ביוהכ"פ — איתא במאמר של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁴ (שאמרו גם כ"ק מה"ח אדמו"ר) שמילה ותשובה [תכלית ומטרת הכניסה אל הקודש — "לכפר על בני ישראל גו' אחת בשנה"⁵] ענינם אחד, כי, תשובה היא ע"ד ענין המילה, כמ"ש⁶ "ומלתם את ערלת לבבכם", אלא שתשובה היא הסרת הערלה ברוחניות, ומילה היא הסרת הערלה בגשמיות.

ומבואר בהמאמר גודל המעלה דמילה ותשובה — שהם למעלה משם הוי': מילה — כמרומו בפסוק⁷ "מי יעלה לנו השמימה", ר"ת מילה וס"ת הוי"ט⁸, ותשובה (שנעשית ע"י הכניסה אל הקודש ביוהכ"פ) — כמ"ש⁹ "כי ביום הזה יכפר עליכם גו' לפני הוי' תטהרו", למעלה משם הוי"ט¹⁰.

ב. וענין נוסף בהשייכות דמילה להכניסה אל הקודש — ששניהם קשורים עם מספר שמונה¹¹:

מילה — שהיא ביום השמיני, "כדי שיעבור עליו שבת א"י¹², היינו, שמילה היא למעלה משבת, כי שבת היא בחי' שביעי, ומילה היא בחי' שמיני, שזהו"ע "למנצח על השמינית"¹³, "על מילה שניתנה בשמיני"¹⁴.

8) תקו"ז תכ"ב (סה. ב. סו. א). ת"ע קלא.	* אצל הרה"ת ר' צבי הירש שי' חיטריק.
רע"א). וראה תו"א ס"פ לך לך.	1) אחרי טו, ג.
9) אחרי טז, ל.	2) שמו"ר פל"ח, ח. וש"נ.
10) ראה לקו"ת אחרי כו, ג ואילך.	3) לך לך יז, יו"ד.
11) בהבא לקמן — ראה גם סה"מ מלוקט	4) ראה סה"מ תרנ"ד ע' קרואילך. וראה גם
ח"ה ע' טו ואילך.	סה"מ תרנ"ג ע' קצב ואילך. תרנ"ז ע' קא
12) ראה ויקיר פכ"ז, יו"ד. זח"ג מד, א	ואילך.
(ברע"מ).	5) אחרי טז, לד.
13) תהלים יב, א.	6) עקב יו"ד, טז.
14) מנחות מג, ב.	7) נצבים ל, יב.

והכניסה אל הקודש — שקשורה עם השמונה בגדים דכהן גדול¹⁵. וכמבואר בהמאמר, שאף שכניסת הכה"ג לקדה"ק ביוהכ"פ היא בארבעה בגדים¹⁶, ה"ז בכח השמונה בגדים שהי' לובש בשאר הזמנים.

ג. ויש להוסיף, שתוכנה של מצות מילה כשלעצמה הוא ע"ד ובדוגמת הכניסה אל הקודש — כמ"ש רבינו הזקן בשו"ע (במהדורא בתרא)¹⁷ ש"תחלת כניסת נפש זו הקדושה היא . . במצות מילה". והענין בזה:

החידוש שבמצות מילה — שהקדושה נמשכת וחודרת למטה מטה, בבשר הגוף הגשמי, "בריתי בבשרכם לברית עולם"¹⁸. וכיון שהמשכת הקדושה למטה ביותר אינה יכולה להיות אלא ע"י דרגא עליונה ביותר, כידוע¹⁹ הכלל שכל הגבוה ביותר יורד למטה ביותר, עכצ"ל, שהקדושה שנמשכת בבשר הגוף הגשמי ע"י מצות מילה היא דרגא נעלית ביותר, בחי' שמיני, שלכן בכחה לירד למטה ביותר.

ויש לומר, שדרגת הקדושה שנמשכת ע"י המילה, בחי' שמיני, היא ע"ד ההמשכה והגילוי שבשמיני-עצרת, שעז"נ²⁰ "יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"²¹.

ומזה מוכן שגדלה מעלת המילה גם לגבי תשובה (אף שענינם אחד) — כי, תשובה היא ברוחניות, וכמ"ש רבינו הזקן בתניא²² ש"עיקר התשובה בלב", משא"כ מילה היא בגשמיות, וכיון שהמילה נמשכת למטה יותר, בגשמיות דוקא, עכצ"ל, שמעלתה גדולה יותר, כאמור, שכל הגבוה יותר יורד למטה יותר.

ועפ"ז יש לבאר הטעם לכך שמצות מילה נאמרה לפני מתן-תורה, ואפילו לפני גלות מצרים ויציאת מצרים, שאז הי' העולם חזומרי ביותר (דלא כפסח, שעם היותו קודם מ"ת, ה"ז לאחר שנעשה קצת בירור וזיכוך ע"י כור

(18) לך לך יז, יג.

(19) ראה לקו"ת אמור לר, ג. שלח לו, א. בלק עג, ד. מטות פא, ב. ראה יט, ג. ובכ"מ.

(20) משלי ה, יז. וראה שיחת ש"פ בראשית

תשי"א הערה 25 (תורת מנחם — התועודיות תשי"א ח"א ע' 58). וש"נ.

(21) כ"ה בזכרון אחדים (המור"ל).

(22) פכ"ט (לו, ב). שם אגה"ק ס"י (קטו).

(ב).

(15) להעיר ממאור"ל "מפני מה כה"ג משמש בשמונה בגדים, אלא כנגד מילה שהיא לשמונה ימים" (ויק"ר פכ"א, יו"ד — הובא בסה"מ תרנ"ג ותרנ"ז שם).

(16) בסה"מ תרנ"ד שם (בשוה"ג): "וזהו שהכהן הי' לובש ח' בגדים שהוא כנגד שמונה ימי המילה". ומוסיף, "אצ"ל, דצ"ע דכה"ג כיו"כ בקדה"ק הי' משמש בד' בגדי לבן".

(17) א"ח סוס"ד.

הברזל דגלות מצרים²³) — כי, מצות מילה היא למעלה מעלה ביותר, ולכן ביכלתה לירד למטה מטה ביותר.

ד. וזהו ש"תחלת כניסת נפש זו הקדושה היא . . במצות מילה" — שבוה מתבטא תוכן כללות עבודתו של יהודי להמשיך מלמעלה מעלה ביותר למטה מטה ביותר:

ובהקדם הסיפור הידוע²⁴ אודות רבינו הזקן, שכאשר התכונן לחזור ממעזריטש לביתו, ליווהו ר' אברהם המלאך אל המרכבה, וטרם שעלה רבינו הזקן על המרכבה, פנה ר' אברהם המלאך אל בעל־העגלה ואמר לו: "שמיים די פערד זיי זאלן ווערן אויס פערד" (הכה את הסוסים שיחדלו להיות סוסים). נוסחא אחרת: "שמיים די פערד זיי זאלן וויסן אז זיי זיינען פערד" (הכה את הסוסים שידעו שהם סוסים). ובשמעו זאת, אמר רבינו הזקן, שנתחדשה אצלו דרך חדשה בעבודת ה', והחליט להשאר עוד משך זמן במעזריטש, כדי לקלוט גם דרך זו.

והענין בזה — שעבודתו של יהודי היא להמשיך הענינים הנעלים ביותר למטה מטה ביותר, בגשמיות ובחומריות, ועי"ז להעלות את החומריות והגשמיות ולעשות מהם רוחניות. ושני אופנים־שלבים בזה: (א) להכות את הסוסים שידעו שהם סוסים — לידע פחיתות הערך של הענינים הגשמיים והחומריים, ועי"ז יוכל לפעול (ב) שיחדלו להיות סוסים — לעשות מהגשמיות רוחניות.

וכדי שתהי' אפשרות להמשיך הענינים הנעלים למטה, ולעשות מהגשמיות רוחניות — יש צורך בנתינת־כח מלמעלה, אתערותא דלעילא. וזהו הטעם שמצות מילה היא ביום השמיני, כאמור, "כדי שיעבור עליו שבת א" — נתינת־כח מבחי' שלמעלה גם משבת ש"מקדשא וקיימא"²⁵, כדי שתוכל להיות המשכת הקדושה למטה בגשמיות ובחומריות (החל מהבשר הגשמי דגוף האדם), ולעשות מהגשמיות רוחניות.

ה. האמור לעיל שבברית מילה מתבטא תוכן כללות עבודתו של יהודי להמשיך מלמעלה מעלה ביותר למטה מטה ביותר — מודגש במיוחד אצל זה שעל שמו נקרא הרך הנימול — כ"ק מו"ח ארמו"ר, ששמו הראשון יוסף, ע"ש יוסף הצדיק:

24) לקו"ר ח"א ל. א.

25) ביצה יז. א.

23) ראה תו"א יתרו עד, סע"א ואילך.

ובכ"מ.

המשך הענין — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ונדפס²⁶ בלקו"ש ח"ג ע' 832 ואילך.

*

ו. בהמשך להאמור לעיל (ס"ג) אודות מעלת המילה שהיא בגשמיות דוקא — כן הוא גם בנוגע להברכות שמברכים את הרך הנימול, שצריכים לברכו בנוגע לגשמיות כפשוטו, שיהי' בריא ושלם, והוריו ירוו ממנו נחת בגשמיות וגם ברוחניות, ויגדלוהו לתורה לחופה ולמעשים טובים.

*

ז. דובר פעם²⁷ שיש להנהיג בברית-מילה ליתן להשיבה דמי-קדימה ("דעפאָזעט") עבור לימודו של הרך הנימול בהשיבה, כפי שהי' נוהג כ"ק מו"ח אדמו"ר.

— נודמן לי פעם אחת להיות נוכח בברית-מילה יחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר שכובד בסנדקאות. לאחרי הברית, טרם צאתו, נתן כ"ק מו"ח אדמו"ר לבעל הברית עשרים זלטות, באמרו, שמעות אלו הם עבור הישיבה, שכר לימוד בשביל לימודו של הילד שילמד בתומכי תמימים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לבעל הברית חמש דאלאר, ואמר: מעות אלו הם עבור הישיבה, שכר לימוד בשביל לימודו של הילד שילמד בתומכי תמימים].

*

ח. [טרם צאתו אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' נוהג להזהיר שלא ישכחו לברך ברכה אחרונה²⁸, ושיקפידו על סדר הברכות. (והוסיף בחיוך: כיון שהקהל שנוכח כאן הוא קהל של למדנים ("א עולם פון לומדים"), ולמדנים אינם בקיאים כ"כ ב"אורח-חיים"... יאמרו להם ה"בעלי-בתים" סדר הברכות.

•

26) בשילוב עם שיחת אחש"פ תשכ"א. (28) ראה גם לקו"ש חכ"ד ריש ע' 381.

27) ר"ד ד' אדר שני תשי"א ס"ח (לעיל ע' ובהנסמן שם.

גילויים חדשים על ייחוס כ"ק אדמו"ר שליט"א

במהלך הייחידויות" — כשקיבל אנשים לייחידות" פרטית בחדרו
הקי — נהג כ"ק אדמו"ר שליט"א, לעתים, לרשום פרטים וענינים שונים
ששמע מפי הבאים לבקר בהיכלו.

לפנינו צילום מפתק שרשם כ"ק אדמו"ר שליט"א בגוכתי"ק [כנראה
— בעת ייחידות], בו העלה עובדה בלתי-ידועה, ששמע מפי חסיד אחד,
אשר: זקנו של כ"ק אדמו"ר הי"צמח-צדק" — ר' נח [אלטשולער] — היה
גיסו של הרב-המגיד ממעזריטש.

בפתק הנוכחי, גם, מזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א, כי ר' שלום שכנא
(אביו של אדמו"ר הי"צ) נשא בזווגשני (אחר הסתלקות אשתו הרבנית
הצדקנית מרת דבורה לאה, בת רבנו הזקן — ראה בארוכה קונטרס
"הרבנית דבורה לאה" (קה"ת, תשנ"ג)) את "ריוואילע בת ר' אהרן הגדול
מקרלין".

ויש להעיר בענין זה:

בספר "בית רבי" (ע' 116. בהוצאת קה"ת: ע' 104), נאמר: "ר' שלום
שכנא] לקח לו אשה מגזע רבני קארלין וסטאלין, וגם ממנה היה לו
בנים ובנות כו". ברם, בעוד שכאן לא נזכר שמה של אשתו בזווי"ש;
הרי הדבר מפורש בספר "עדן ציון" (ע' קיב): "...ועשה עמו שידוך ולקח
לו את בת אדמו"ר הי"ר אהרן הגדול מקארלין זי"ע וילדה לו שתי
בנות, אחת מהן היא זקנתי מרת דבורה . . . אחות אדמו"ר בעל הצ"צ
מן האב . . . ושם אמה הי"ה בת אדמו"ר הר"א הגדול מקרלין זי"ע,
דבקה המכונה ריבלא...". [אגב: הבת השניה מתוך הישתי בנותי, היא
כנראה מרת אסתר הדס — המוזכרת בפתק שלפנינו].

ועוד להעיר — בענין שהענין גרמא:

בספר "עדן ציון" (שם) מייחס את ר' נח הנ"ל — אבי אביו של אדמו"ר
הצ"צ — עד לבעל הימצודות דוד", המיוחס לדוד בן ישי. ומוכח איפוא
מכאן, אשר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א — בן אחר בן לאדמו"ר
הצ"צ — הוא "מלך מבית דוד", ומיוחס בן אחר בן עד לדוד מלכא
משיחא, מהרה יגלה אכ"ר.

"פנחס — מירות"ו — קצנלסון — שמע בעצמו מלאה בת ר' אשר
משרנובילר.) בן אסתר הדס בת ר' שלום שכנא בזווי"ש עם ריוואילע בת
ר' אהרן הגדול מקרלין ששמעה מאבי' בעצמו שאם הרש"ש (אשת ר'
נח) הייתה אחותה של הה"ח ממעזריטש"

Handwritten text, possibly a signature or name, written vertically on the right side of the page.

Handwritten text, possibly a date or a specific reference, written vertically in the middle-right section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the middle section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the middle-left section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the lower-middle section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the lower-middle section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the lower-middle section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the lower-left section.

Handwritten text, possibly a name or title, written vertically in the lower-left section.

Handwritten text enclosed in a large, hand-drawn oval or circle, possibly a signature or a specific note.

ה"ברית-מילה" וה"שלוש-זכר" של כ"ק אדמו"ר ה"צמח-צדק" נ"ע

בשנות נשיאותו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, כל אימת שהתועד ואמר שיחות בחגים או ביומ-דפגרא, היו החסידים והתמימים מעלים את הדברים על הכתב ברשימות פרטיות – בניגוד למאמרי הד"ח שלו שכתבם בעצמו.

בשנת ה'תשי"א (ביום ב', כ"ח סיון), עם בואו צלחה של כ"ק אדמו"ר שליט"א (איש וביתו) ל"חצי כדור התחתון" (ארה"ב), החל, במסגרת מערכת "אוצר החסידים" והוצאת ספרים "קה"ת", להדפיס ולהו"ל את השיחות הללו תמידין כסדרן. לצורך זה אירגן כ"ק אדמו"ר שליט"א קבוצת "חוזרים", שהיה מתאסף יחד לאחר ההתוועדויות (בביהמ"ד שבקומה הראשונה – "זאל הקטן"), כשבמהלך ה"חזרה" היה כ"ק אדמו"ר שליט"א מעיר ומזכיר וכו' דברים שנשכחו או שלא הובנו כראוי. בהמשך לכך, היה אחד ממשתתפי ה"חזרה" – כמו הר"ש זלמנוב, הרמ"פ הכהן כ"ץ וכיו"ב – מעלה את הדברים על הכתב, ומוסרם לידי כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כ"ק אדמו"ר שליט"א היה עובר על ה"הנחות" הללו ומהגיה אותם – אם בתיקוני טעויות ותוכניות או בהשמטת ענינים שהוחסרו וכדומה – כדי להכניס לדפוס. הרשימות האלו היו נכנסות גם לכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ולפעמים – היה מוסיף להעיר באיזשהו מקומן.

לפנינו צילום שני קטעים מרשימה כזו – "הנחה" משיחת יום הבהיר ח"י אלול ה'תשי"ג, שנרשמה ע"י הרה"ח ר' שמואל זלמנוב ע"ה (השיחה נדפסה בסה"ש ה'תשי"ג ע' 145 ואילך). כ"ק אדמו"ר שליט"א, כדרכו בקודש, הואיל להגיה אותה, והיא היתה גם למראה עיני כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע.

יש לציין, כי אף שעיקר הרשימה נדפסה כבר (שם) – נמצאה לידה (בארכיון הר"ש זלמנוב) ארבעה עמודים נוספים של רשימת-דברים שלא נמסרו לדפוס, מסיבות שונות. וכפי שנרשם בראשם: "רשימת דברים מהשיחה הקי של כ"ק אדמו"ר שליט"א [נ"ע] בש"ק ח"י אלול, שלא בא בהכתב". העמודים הללו, הכוללים ט"ז סעיפים, זכו אף הם להגהתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, כמו גם להערותיו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע.

שני הקטעים דלהלן, מתוך עמודי ה"השמטות" האלו, מתפרסמים בזה לראשונה, ודנים אודות: (א) "הברית מילה של הצ"צ", (ב) ה"שלוש-זכר" שלו [המלים שנכתבו בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע נדפסו באותיות מוגדלות יותר, ואילו המלים שהודגשו – נכתבו בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א].

"בסיפור הרה"ח רח"א ע"ד הברית מילה של הצ"צ":

יד) הצ"צ נולד תקמט ביום כ"ט אלול — ערב ר"ה תקנ"ן. ובעת הסליחות (אדמו"ר הזקן היה אומר הסליחות לפעמים ביחודות היינו שנכנס מנין לביהכ"נ שבביתו, ולפעמים ברכים בביהמ"ד שבחצרו. ואז אמר ברכים) איז געווארען א רעש והודיעו כי בת אדמו"ר ילדה ב"ז [בן זכר] וזה הי' הצ"צ".

טו) בש"ק שובה בסעודת יום אמר אדמו"ר הזקן המאמרים, ואברהם שכל הנעלים מכל רעיון הנדפס בתו"א, והבדילה הפרוכת נדפס ג"כ בתו"א ועוד מאמר אנכי מגן לך".

השנית איה
 קס"ג הרה"ה כ"א ז' ~~ה' של ה' צ"צ~~
 וד) כ"צ מרג' קולא ל"י אלול - עיני ר"ה ת"ק
 אברהם הסליחות (אברהם הענין הי' אלמר
 הסליחות ארבעים בפתולת הו"ת ~~ש"כ~~ ~~ש"כ~~
 אברהם ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~
 ברכים) איז געלאזטן א ריש והלוי'ו ס
 דה אברהם ואלמר ב"ז איה ה' של ה' צ"צ

טז) ק"שן שברה ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~
 הענין המאמרים, ואברהם ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~
 אברהם ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~
 עיני ר"ה ב"ז איה ~~ה' של ה' צ"צ~~ ~~ה' של ה' צ"צ~~

היפך הרפואה — "אין זה שייך" לרופא

בהמשך לסימן שלפניו — מודפס בזה צילום קטע נוסף משיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, שנרשם בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א (בשולי עלי-ההגהה של ה"מניח" הרי"ש זלמנוב).

הקטע הוא — משיחת ליל ב' דראש-השנה היתשייה (נדפס סה"ש היתשייה ע' 8) — אודות מחלתה של הרבנית רבקה ע"ה (כמסופר בארוכה בפנים השיחה שם. — לפנינו בשינוי-לשון קצת).

ועוד להעיר: לאחר תיבת "מכאן", חוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן עיגול — כנראה, בכדי לציין בו (אח"כ) את מספר-ההערה למראה-המקום למרז"ל זה.

"הייבטאל האט איר אפגעזאגט. ואמר ע"ז חותנה הצ"צ: מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות, יכול הוא לרפאות אבל להיפך אין זה שייך לו."

הייבטאל האט איר אפגעזאגט. ואמר ע"ז חותנה הצ"צ: מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות, יכול הוא לרפאות אבל להיפך אין זה שייך לו.

הזמן גרמא

כידוע, נוהג כ"ק אדמו"ר שליט"א לרשום תאריך ב"פתח דבר" של כל הספרים והקונטרסים היו"ל עלידי הוצאת ספרים "קה"ית" (שנוסדה ע"י כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נייע - שמסרה להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א). לפנינו צילום מ"תאריך" שנרשם בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א על אחד מכרכי "ספר הליקוטים - דא"ת צ"צ":

"ימי תנוכה",

ומאחורי העמוד הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לציון:

"מהיר".

ב"ת

פתח דבר

ע"י הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א - מדפיסים אנו ליקוט ביאודי כמה וכמה ענינים טובאים בחסודות ובתורה בכלל - מלוקט מספרי דא"ת דהצ"צ שנדפסו עד עתה.¹
בשם ספר הליקוטים - דא"ת צ"צ,²
ספגי כמה טעמים - נדפס הליקוט ע"י הסוד דהש"ק. בחלק זה - מופיעים הערכים דא"ת יוד (יער-יחרו)³.
הביאורים רוכזו סודו ונערכו ע"י קבוצה מתלמידי ישיבת תושכי תמימים המרכזית.
בסוף כל ערך - נעתקו המראי מקומות לערך זה - שנלקטו מספרי דא"ת שנדפסו כבר.⁴
ערך אופן השימוש במראי מקומות אלו - ראה בע' VII.

* * *

לתועלת המעיינים נתקנו כמה טעויות הדפוס או המעתיק בתעודת בשולי הגליון. ע"י השוואה לכתיי (או לגבתי"ק) של הודרש. בסוף הספר נדפסה רשימת התיקונים.
מערכת, מאוצר החפידים

החשמי"א ברוקלין נ י.
טלפים פנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

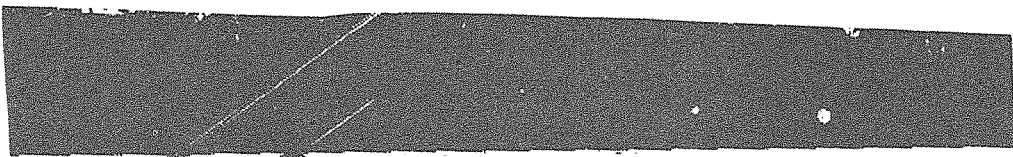
י"א
ה'תש"א

[1]

"אאמו"ר ז"ל"

בשנת ה'תשנ"א, כשהגיעה התמונה החדשה של כ"ק הרה"ג הרה"ח ומקובל וכוי הרב ר' לוי יצחק ני"ע שניאורסאהן – אביו של – יבלחטי"א – כ"ק אדמו"ר שליטי"א [התמונה נדפסה לראשונה בספר "תורת מנחם – תפארת לוי יצחק" חייב (קה"ת ה'תשנ"ב), ואח"כ – בספר "ימי בראשית" (קה"ת, ה'תשנ"ג), ועוד] – הואיל כ"ק אדמו"ר שליטי"א לציין מאחורי אחד מהעתקי התמונה הנוכחית:

"אאמו"ר ז"ל".

אאמו"ר ז"ל

לזכות
כ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לרפואה קרובה ושלימה תיכף ומיד ממש
בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הקדושים
בבריאות הנכונה וחיים נצחיים
ויוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה
ויבנה מקדש במקומו
ותיכף ומיד ממש

נדפס ע"י

הסבא

הו"ח ר' זאב יוסף ארי' שי' פעלער

כפר חב"ד, אה"ק

הרה"ת ר' מנחם מענדל שי' זוגתו מרת נחמה דינה תחי'

ובנם הרך הנימול שי'

פעלער